

Міністерство культури та інформаційної політики України
Закарпатська академія мистецтв
Кафедра культури та соціально-гуманітарних дисциплін

«ПОГОДЖУЮ»

Проректор з навчальної роботи

(підпис) Бокшан А.М.

“12” серпня 2022 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«КУЛЬТУРА ЗАРУБІЖНИХ УКРАЇНЦІВ»
ОПП «Дизайн» / ВК 1.2

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Ступінь	Магістр
Спеціальність	022 Дизайн
Статус дисципліни	Вибірковий компонент
Рік викладання / семестр, курс	2022/2023 / 1-й рік підготовки, 1-й семестр
Обсяг дисципліни (кредити/години)	3 ЄКТС / 90 годин, з них 32 аудиторних
Мова викладання	Українська
Форма підсумкового контролю	Залік
Викладач	Мушинка Микола Іванович, доктор філологічних наук, професор
Інформація про консультування	Онлайн

Силабус навчальної дисципліни «Культура зарубіжних українців» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 022 Дизайн (ОПП Дизайн) / Укладач: Мушинка М.І. – Ужгород: ЗАМ, 2022. – 14 с.

Розробник: **Мушинка Микола Іванович**, доктор філологічних наук, професор, закордонний член НАНУ

Затверджено на засіданні кафедри
культури та соціально-гуманітарних дисциплін

від «12» серпня 2022 року, протокол №1.

Схвалено Вченою радою Закарпатської академії мистецтв

від «12» серпня 2022 року, протокол №1.

© Мушинка М.І., 2022 рік

© Закарпатська академія мистецтв, 2022 рік

ЗМІСТ

1. Опис навчальної дисципліни.....	4
2. Мета й завдання навчальної дисципліни.....	5
3. Компетентності й очікувані результати навчання з дисципліни	6
4. Програма навчальної дисципліни	7
5. Структура залікового кредиту дисципліни	8
6. Зміст самостійної/індивідуальної роботи.....	9
7. Контроль навчальної роботи здобувачів вищої освіти	10
8. Оцінювання навчальної роботи здобувачів вищої освіти	
8.1. Розподіл балів, що присвоюються здобувачам денної форми навчання протягом навчального семестру	11
8.2. Розподіл балів, що присвоюються здобувачам денної та заочної форм навчання на заліку.....	11
8.3. Критерії оцінювання знань здобувача вищої освіти	11
9. Інформаційно-методичне забезпечення дисципліни	13
9.1. Методичне забезпечення.....	13
9.2. Рекомендована література.....	13

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)	
Спеціальність / ОПП	022 Дизайн / ОПП «Дизайн»	
Статус дисципліни	Вибіркова	
Рік підготовки	1-й	1-й
Семестр	1-й	1-й
Кількість кредитів	3	3
Модулів	1	1
Змістових модулів	1	1
Загальна кількість годин	90	90
Кількість аудиторних годин:	32	6
лекції	30	4
практичні / семінарські заняття	2	2
Кількість годин, відведених на самостійну / індивідуальну роботу	58	84
Форма підсумкового контролю	Залік	Залік

2. МЕТА Й ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни: Мета викладання навчальної дисципліни «Культура зарубіжних українців» полягає в тому, щоб здобувачі вищої освіти осягли глибинну сутність спадщини митців свого краю, космосу духуземляків, реалій дійсності, сприймали й поцінували їхній художній набуток; поглиблювали знання про історію рідного краю, його найвидатніших діячівкультури й мистецтва, що творили поза межами Закарпаття; поглибили відомості про життя і творчість митців слова, художників, композиторів рідного краю; плекали в собі почуття гордості за творчих людей, славних краян; розвивали інтерес до творчого доробку письменників Закарпаття; трактували культуру Закарпаття як невід’ємну складову української і європейської культури.

Курс культури зарубіжних українців Закарпаття є системно-історичним. Він покликаний ознайомити з основними тенденціями довголітнього розвитку культури Закарпаття. Його завданням є наблизити здобувачам українську еміграцію в різних країнах світу та її внесок в культуру Закарпаття, зокрема у міжвенний період, коли воно входило до складу Чехословаччини. В цей період в різних ділянках культури Закарпаття (Підкарпатської Русі) діяло понад п’ятсот політичних емігрантів зі Східної України, Галичини та Буковини з вищою освітою або професіоналів у своїх ділянках. У той же час на Закарпаття приїздила значна група чеських спеціалістів з метою підняти рівень культури місцевого населення. У Радянський період діяльність перших і других замовчувалася або була представлена в негативному плані. А це замовчування до значної міри продовжується і по сей день. Лекції та семінари, розподілені до трьох циклів, мають на конкретних фактах спростувати таке ставлення і заохотити здобувачів вищої освіти до глибшого вивчення цього питання. Теми в процесі курсу можуть бути змінені.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти знань про культуру зарубіжних українців, зокрема закарпатців, про чесько-українські культурні взаємини з метою формування цілісного уявлення про літературно-мистецьке життя краю в контексті України і Європи.

Завдання. В результаті вивчення даного курсу здобувач вищої освіти повинен **знати:**

- основні етапи розвитку культури зарубіжних українців Закарпаття, чесько-українські взаємини, найважливіші події і факти культурного процесу;
- загальноукраїнський, загальноєвропейський та світовий контексти культури зарубіжних українців Закарпаття;
- біографічні відомості про найвизначніших зарубіжних діячів Закарпаття та їх внесок у розвиток української культури взагалі;

вміти:

- аналізувати досягнення зарубіжних українців Закарпаття;
- складати тези й конспекти критичних статей, рецензій на самостійно прочитані книжки, а також на твори інших видів мистецтва;
- створювати усні й письмові твори-роздуми проблемного характеру (також індивідуальні, порівняльні, групові характеристики) за вивченим твором (або кількома творами), твір-роздум на культурологічні теми;
- зіставляти різні погляди в процесі полеміки, виявляти здатність доводити свої твердження, власну думку про твір; користуватися довідниковими джерелами, зокрема енциклопедіями та словниками;
- ознайомитися з нашими творчими архівами, навчитися працювати з ними.

Міждисциплінарні зв'язки. Навчальна дисципліна «Культура зарубіжних українців» частково опирається на курси «Етнопсихологія», «Історія художньої освіти Закарпаття», «Мистецтво Закарпаття» та ін.

Методи навчання: словесні (лекція, фронтальне пояснення); наочні (демонстрація практичних зразків); практичні (практичні вправи, індивідуальний контроль, власний приклад); самостійна робота.

3. КОМПЕТЕНТНОСТІ Й ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ

Шифр	Компетентності	Очікувані результати навчання з дисципліни
	Загальні компетентності:	
КО2	Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми	Формування у здобувачів вищої освіти здатності до свідомого вибору засобів педагогічного впливу відповідно до різних ситуацій для успішного вирішення проблем навчання, виховання і освіти здобувачів вищої освіти.
КО7	Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу	Абстрактне мислення дозволяє аналізувати дані, встановлювати взаємозв'язок між предметами та його ознаками, шляхом логічних роздумів робити висновки. Здобувач вищої освіти від конкретної ситуації занурюється у міркування, будує припущення. Здобувачі вищої освіти з розвиненим абстрактним мисленням можуть: логічно мислити; робити правильні висновки; аргументовано міркувати; шукати зв'язки між подіями та об'єктами; успішно знаходити сприятливі умови для набуття нових знань; шукати раціональні методи у вирішенні різних проблем; вміють усвідомлювати особливості своїх думок у ході активної пізнавальної діяльності. Аналіз упорядковувати, аналізувати, розділяти на складові, обчислювати, розділяти на категорії, порівнювати, класифікувати, поєднувати, протиставляти, критикувати, дискутувати, визначати, робити висновок, виводити, виділяти, розділяти, оцінювати, випробовувати, експериментувати, ілюструвати, досліджувати, співвідносити, тестувати тощо. Синтез аргументувати, упорядковувати, поєднувати, класифікувати, збирати, компіювати, проектувати, розробляти, пояснювати, встановлювати, формулювати, узагальнювати, інтегрувати, модифікувати, організовувати, планувати, пропонувати, реконструювати, установлювати зв'язок із, підсумовувати та інші.
К14	Спеціальні (фахові компетентності) Володіння теоретичними і методичними засадами навчання та інтегрованими підходами до фахової підготовки живописців та дизайнерів; планування власної науково-педагогічної діяльності	Здатність діагностувати і оцінювати рівень розвитку, досягнень та освітніх потреб особистості. Здатність до саморозвитку на основі рефлексії результатів своєї професійної діяльності. Здатність проектувати і здійснювати освітній процес з урахуванням сучасної соціокультурної ситуації та рівня розвитку особистості. Здатність до організації спільної діяльності та міжособистісної взаємодії суб'єктів освітнього процесу. Здатність створювати і підтримувати психологічно безпечне освітнє середовище. Здатність створювати умови для позитивного ставлення суб'єктів освітнього процесу до соціального оточення і самого себе. Здатність використовувати основи теорії та методології освіти в професійної діяльності. Здатність користуватися інформаційно-комунікаційними технологіями.
	Програмні результати навчання	
	Розробляти науково-обґрунтовану концепцію для розв'язання фахової проблеми	Забезпечити розуміння здобувачами методики викладання у вищій школі, її загальних засад, оволодіння основами педагогічної теорії, дидактики вищої школи.
	Обирати оптимальні методи викладання матеріалу здобувач вищої освітиській аудиторії в межах фахових компетентностей. Вміти програмувати, організовувати та здійснювати навчально-методичне забезпечення фахових дисциплін	Набуття початкового досвіду ведення науково-методичної роботи, дослідно-експериментальних форм педагогічної діяльності; ознайомлення з кращим педагогічним досвідом викладачів ЗВО України, апробування найбільш ефективних прийомів і методів навчання, що застосовуються в системі викладання навчальних дисциплін.

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовний модуль 1

1. Предмет спецкурсу. Географічне поширення українців поза Україною. Закарпаття в історичних документах. Історичні карти Закарпаття.
2. „Карпатороси” в Росії першої пол. XIX ст. Українські дослідники Закарпаття до Першої світової війни (М. Драгоманов, В. Гнатюк, І. Верхратський, Хв. Вовк та ін.)
3. Внесок української еміграції в розвиток науки і культури Закарпаття у міжвоєнний період („Просвіта”, театри, хори, музеї тощо).
4. Внесок української еміграції в закарпатське шкільництво у міжвоєнний період, кооперативний рух та журналістику.
5. Українська еміграція, закарпатський пласт та інші молодіжні організації.

Змістовний модуль 2

1. Чехословаччина — центр української еміграції у міжвоєнний період: Українська республіканська капела; Українці військові табори; Український вільний університет; Український високий педагогічний Інститут ім. Драгоманова; Українська господарська академія в Подебрадах.
2. Музей визвольної боротьби України в Празі та Українська академія пластичного мистецтва („Студія”).
3. Український академічний комітет та інші громадські організації.

Змістовний модуль 3

4. Доля українських емігрантів (включаючи закарпатців), що виїхали в Радянську Україну.
  1. Внесок чехів у розбудову Закарпаття у міжвоєнний період.
  2. Роль чехів у дослідженні історії і культури Закарпаття.
  3. Закарпатська інтелігенція в США та Канаді після Другої світової війни.
  4. Русини-українці Словаччини після Другої світової війни.

5. СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовний модуль	Тема	Кількість годин					
		лекції		практичні / семінарські заняття		самостійна / індивідуальна робота	
		д.ф.н.	з.ф.н.	д.ф.н.	з.ф.н.	д.ф.н.	з.ф.н.
Змістовний модуль 1	1. Предмет спецкурсу. Географічне поширення українців поза Україною. Закарпаття в історичних документах. Історичні карти Закарпаття.	2	2	-	-	4	6
	2. „Карпатороси” в Росії першої пол. XIX ст. Українські дослідники Закарпаття до Першої світової війни (М. Драгоманов, В. Гнатюк, І. Верхратський, Хв. Вовк та ін.)	4		-	-	4	6
	3. Внесок української еміграції в розвиток науки і культури Закарпаття у міжвоєнний період („Просвіта”, театри, хори, музеї тощо).	2		-	-	4	6
	4. Внесок української еміграції в закарпатське шкільництво у міжвоєнний період, кооперативний рух та журналістику.	2		-	-	4	6
	5. Українська еміграція, закарпатський пласт та інші молодіжні організації.	2		-	-	4	6
Змістовний модуль 2	1. Чехословаччина — центр української еміграції у міжвоєнний період: Українська республіканська капела; Українці військові табори; Український вільний університет; Український високий педагогічний Інститут ім. Драгоманова; Українська господарська академія в Подебрадах.	4	1	-	-	8	10
	2. Музей визвольної боротьби України в Празі та Українська академія пластичного мистецтва („Студія”).	2		-	-	4	6
	3. Український академічний комітет та інші громадські організації.	2		-	-	4	6
	4. Доля українських емігрантів (включаючи закарпатців), що виїхали в Радянську Україну.	2		-	-	4	6
Змістовний модуль 3	1. Внесок чехів у розбудову Закарпаття у міжвоєнний період.	2	1	-	-	4	6
	2. Роль чехів у дослідженні історії і культури Закарпаття.	2		-	-	4	6
	3. Закарпатська інтелігенція в США та Канаді після Другої світової війни.	2		-	-	4	6
	4. Русини-українці Словаччини після Другої світової війни.	2		-	-	4	6
Підсумковий контроль		-		2	2	2	2
Усього годин		30	4	2	2	58	84

6. ЗМІСТ САМОСТІЙНОЇ / ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ

Самостійна робота здобувачів вищої освіти денної форми навчання над дисципліною передбачає:

- опрацювання прослуханого лекційного матеріалу;
- опрацювання джерел рекомендованої літератури з дисципліни;
- вивчення питань, що винесені на самостійне опрацювання.

Метою самостійного опрацювання навчального матеріалу є набуття навичок роботи з базовою і додатковою літературою, формування самостійного творчого мислення.

Перелік питань, що виносяться на самостійне опрацювання

1. Музей визвольної боротьби України в Празі та Українська академія пластичного мистецтва;
2. Володимир Гнатюк і Закарпаття”;
3. „Музична школа Софії Дністрянської в Ужгороді (1936-1939)”;
4. Гітарист Степан Рак і його закарпатське коріння”;
5. Книга «У всякого своя доля...». Формування і праця науковця в радянський і пострадянський час;
6. Науковий збірник Музею української культури у Свиднику. Робота з матеріалами.

У рамках позааудиторної роботи зі здобувачами проводяться екскурсії на місця, пов'язані з українською еміграцією та „чехами”, презентуються рідкісні видання, фотографії та відеофільми на цю тему.

З метою поглиблення знань із дисципліни, прищеплення навичок самостійної роботи з літературою пропонується написання рефератів на теми:

- „Володимир Гнатюк і Закарпаття” (на основі наших монографій);
- „Музична школа Софії Дністрянської в Ужгороді (1936-1939)” (на основі наших архівних матеріалів, подарованих Закарпатському обласному музеєві);
- „Гітарист Степан Рак і його закарпатське коріння” (на основі інтернету і наших (досі не публікованих) матеріалів на цю тему).

Самостійна робота. Самостійна робота є складовою підготовки протягом навчального семестру. Передбачаються наступні види роботи:

- вивчення кожної теми лекційного курсу за навчально-методичною літературою;
- підготовка до семінарських занять;
- підготовка до контрольних робіт;
- підготовка до заліку.
- написання рефератів.

7. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Контрольні заходи навчальної роботи визначені Положенням про систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти Закарпатської академії мистецтв¹. Серед основних виділяють поточний, проміжний та підсумковий контролю.

Форми контролю навчальної роботи

Змістовний модуль	Форми контролю					
	поточний		проміжний		підсумковий	
	д.ф.н.	з.ф.н.	д.ф.н.	з.ф.н.	д.ф.н.	з.ф.н.
Змістовний модуль 1	Поточне усне опитування	-	контрольна робота	-	залік	
Змістовний модуль 2	Поточне усне опитування	-	контрольна робота	-		
Змістовний модуль 3	Поточне усне опитування	-	контрольна робота	-		

Поточний контроль здобувачів вищої освіти з дисципліни відображає поточні навчальні досягнення здобувача вищої освіти в освоєнні програмного матеріалу дисципліни. Поточний контроль здійснюється переважно у аудиторний час і передбачає опитування з метою визначення рівня теоретичної підготовки до занять.

Проміжний контроль проводиться після завершення усіх видів навчальної роботи з відповідних змістовних модулів за допомогою коротких контрольних контрольних робіт.

На **підсумковий контроль** (залік) виносяться теоретичні питання програми курсу та враховується оцінка за реферат.

Здобувач вищої освіти денної форми, що пройшов проміжні контролю протягом навчального семестру, не зобов'язаний здавати залік у випадку, якщо його влаштовує сума набраних балів. Якщо ж здобувач вищої освіти бажає підвищити свій рейтинг, він може це зробити, склавши залік.

---

¹ http://www.artedu.uz.ua/doc-files/navch_proc/ocin_result.pdf

8. ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

8.1. Розподіл балів, що присвоюються здобувачам денної форми навчання протягом навчального семестру

Змістовний модуль	Ваговий коефіцієнт (k_i)	Форма контролю	Максимальна кількість балів
Змістовний модуль 1	$k_1 = 0,4$	Опитування по теоретичному матеріалу	20
		Контрольна робота 1	20
Змістовний модуль 2	$k_2 = 0,3$	Опитування по теоретичному матеріалу	10
		Контрольна робота 2	20
Змістовний модуль 3	$k_3 = 0,3$	Опитування по теоретичному матеріалу	10
		Контрольна робота 3	20
Усього			100

8.2. Розподіл балів, що присвоюються здобувачам денної та заочної форм навчання на заліку

Розподіл	Підсумковий контроль (залік)		Всього
	Теоретичні питання	Індивідуальне завдання (реферат)	
Ваговий коефіцієнт (k_i)	0,8	0,2	1
Максимальна кількість балів	80	20	100

8.3. Критерії оцінювання знань здобувача вищої освіти

Критерії оцінювання аудиторної роботи: повнота розкриття питань; логіка викладання, культура мови; емоційність та переконаність; використання літератури; вміння робити порівняння, висновки; вміння самостійно готувати матеріал; інше.

Критерії підсумкового оцінювання знань здобувача вищої освіти:

- 90-100 балів – за глибокі знання навчального матеріалу, що міститься в рекомендованих літературних джерелах; вміння аналізувати явами, які вивчаються, чітко і лаконічно; логічно і послідовно відповідати на поставлені запитання;
- 82-89 балів – за ґрунтовні знання навчального матеріалу; аргументовані відповіді на поставлені запитання;
- 74-81 балів – за міцні знання навчального матеріалу; аргументовані відповіді на поставлені запитання, які, однак, містять певні неточності;
- 64-73 балів – за посередні знання навчального матеріалу, мало аргументовані відповіді;
- 60-63 балів – за незнання значної частини навчального матеріалу;

- 00-59 балів – за незнання навчального матеріалу; незнання основних фундаментальних положень.

Таблиця переведення підсумкової оцінки у національну шкалу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Європейська шкала ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 - 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	задовільно
60 - 63	E	
35 - 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. ІНФОРМАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

9.1. Методичне забезпечення

1. Положення про організацію освітнього процесу в Закарпатській академії мистецтв (затверджене Вченою радою ЗАМ 8.10.2020, протокол №2) / http://www.artedu.uz.ua/doc-files/norm_dok/pol_org_osvit_proc.pdf
2. Положення про систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти Закарпатської академії мистецтв (затверджене Вченою радою ЗАМ 29.08.2016, протокол №1) / http://www.artedu.uz.ua/doc-files/navch_proc/ocin_result.pdf.
3. Положення про академічну доброчесність у Закарпатській академії мистецтв (затверджене Вченою радою ЗАМ 21.03.2019, протокол №7) / http://www.artedu.uz.ua/doc-files/norm_dok/pol_dobro.pdf.

9.2. Рекомендована література

1. *Мушинка Микола*. В орлиному леті. Каталог виставки творів Олекси Новаківського із колекції Миколи Мушинки. – Пряшів-Прага-Львів, 2016. – 40 с.
2. *Заплетал Флоріан*. Міста і села Закарпаття. Упор. М. Мушинки та М. Сирохмана. – Ужгород-Прага, 2016. 173 с. [Передмова і фотографії з приватного архіву М. Мушинки].
3. *Мушинка Микола*. Ровесник Івана Франка Никифор Лещишак та його збірка лемківських народних пісень. – Doctor honoris causa. – Бібліографія М. Мушинки. – Дрогобич, 2016. – С. 240.
4. *Мушинка М., Шуркала Я.* «У всякого своя доля...». – Пряшів, 2016. – 400 с.
5. *Mušinka M.* Muzeum osvobozeneckého boje Ukrajiny v Praze a osudy jeho fondů. – Praha, 2005. – 120 s.
6. *Мушинка М.* Музей визвольної боротьби Україні в Празі та доля його фондів. – К., 2005. – 130 с.
7. *Mušinka M., Mušinka A.* Národnostná menšina pred zánikom? Štatistický prehľad rusínsko-ukrajinských obcí na Slovensku v rokoch (1773) 1881-2001. – Prešov, 2011. – 618 s.
8. *Мушинка М. І.* Лицар Волі: Життя і політично-громадська діяльність Степана Клочурака. – Видання друге, змінене і доповнене. – Ужгород: Гражда, 2011. – 440 с.: іл.
9. *Мушинка М.* Вірний син Пряшівщини. Життя і політично-громадська діяльність Василя Капішовського. До 100-річчя від дня народження. – Ужгород: Гражда, 2014. – 200 с.
10. *Микола Мушинка*. Од усней по писану литературу. Студії и огляди. – Нови Сад: Руске слово, 2016. – 340 с.
11. З українського фольклору Східної Словаччини. Упорядкування, вступна стаття та примітки. – Репертуарний збірник на допомогу гурткам НХС. Видав Східнославацький музей в Красному Броді. – Пряшів, 1963. – 62 с.
12. Науковий збірник Музею української культури у Свиднику. № 3. – Пряшів, 1967, т. 3, 464 с. [Збірник праць, присвячених 95-річчю з дня смерті та 140-річчю з дня народження В. Гнатюка.]
13. Володимир Гнатюк – перший дослідник життя і народної культури русинів-українців Югославії. – Руске слово, Руски Керестур, 1967, 70 с. [Окремий відбиток із книжки «Народни приповедки бачванских Русинох».]
14. З глибини віків. Антологія усної народної творчості українців Східної Словаччини. – Пряшів, 1967. – 396 с.
15. Науковий збірник Музею української культури у Свиднику. № 4. – Пряшів, 1969, 1970; т. 4, кн. 1, 510 с; кн. 2, 222 с. [Присвячений Івану Панькевичу.]
16. Книжковий знак шестидесятників. Упорядкування та вступна стаття. – Бавнд Брук (США), 1972. – 304 с. [Псевдонім Микола Вірук.]
17. Володимир Гнатюк – дослідник фольклору Закарпаття. Записки НТШ. – Париж-Мюнхен, 1975. – Т. 190. – 116 с.

18. Фольклор Руснакох Войводини. Народни обряди и шпиванки. Руске слово, Комисия за пририхтованє наукових виданьох НВП. – Нови Сад (Югославія), 1976. – 244 с. За интерне хаснованє. [Без імені автора].
19. Науковець з душею поета. До 60-річчя народження Ореста Зілінського (1923-1976). – Бавнд-Брук (США), В-во св. Софії, 1983. – 58 с.
20. Володимир Гнатюк. Бібліографія друкованих праць. – Едмонтон (Канада), Канадський Інститут українських студій. Серія довідників, 1987. – № 15. – 148 с. [1340 позицій.]
21. Володимир Гнатюк. Життя та його діяльність в галузі фольклористики, літературознавства та мовознавства. Записки НТШ, Париж–Нью-Йорк–Сідней–Торонто, 1987, т. 207, 332 с. Праці Філологічної секції. [Бібліографія, резюме українською, англійською та німецькою мовами; покажчики – іменний, географічний та тематичний.]
22. Фольклор Руснакох Войводини. Перша часц. Народни обряди и шпиванки. Нови Сад (Югославія), Руске слово, 1988. – 240 с.
23. Народна культура південних лемків. Лемківщина. Том II. Записки НТШ, Париж–Нью-Йорк–Сідней–Торонто, 1988. – Т. 206, с. 20-30; 195-462.
24. Політичний русинізм на практиці. НЖ (додаток), 1991, № 47-48. – 12 с. [Передруковано як самостійна публікація заходом Фундації дослідження Лемківщини в США та кількома іншими видавництвами. Передрук в ж. Республіканець, № 3, 1992.]
25. Слово колиски нашої. Володимир Гнатюк про Карпатську Русь-Україну. Бібліографічний покажчик. Вступне слово П. Федака. Ужгород. Поличка Карпатського краю, 1991, 32 с.
26. Листи Степана Рудницького до Софії та Станіслава Дністрянських (1926-1932). Упорядкування, вступна стаття та примітки. – Едмонтон (Канада). – КІУС. – Серія довідників, 1991. – № 33. – 110 с.
27. Станіслав Дністрянський. Бібліографія. Упорядник та автор вступу. – Київ, Інститут археографії; Інститут держави і права; Університет ім. П. Й. Шафарика, 1992. – 94 с.
28. Від НТШ до УВУ. Матеріали міжнародної наукової конференції. – Київ, 1992. – 420 с.
29. Збірник пам'яті Івана Зілінського. Спроба реконструкції втраченого ювілейного збірника з 1939 р. Редакція: Ю. Шевельов, О. Горбач та ін. – Париж–Сідней–Торонто–Львів. – НТШ, 1994. – 584 с.
30. Заповіт предків. 40 років Свята культури русинів-українців Словаччини. – СРУС. – Пряшів, 1994. – 78 с.
31. Володимир Сичінський і народна культура русинів-українців Словаччини. – СРУС. – Пряшів, 1995. – 124 с.
32. Лицар волі. Життя і політично-громадська діяльність Степана Клочурака. – Ужгород: Гражда, 2011. – 448 с.
33. Стоїть липка в полі. Збірник лемківських народних пісень Никифора Лещишака з рукописної спадщини І. Франка / Упор., вступ, словник та додатки. – Пряшів: Фундація Карпати, 1996. – 146 с.
34. Музей Визвольної Боротьби України та доля його фондів. – Мельбурн (Австралія): Університет ім. Монаша. – Відділ Славістики, 1996. – 124 с.
35. Юліян Целевич: Дещо за поселення Угорської України русинами і за унію церкви православної угорських русинів з Римом. Вступна стаття. – Пряшів: Фундація Карпати, 1996. – 83 с.
36. Мушинка М., Шуркала Я. У всякого своя доля... – Пряшів, 2017. – 400 с.